

COLONICAL  
TRANSFORMATION  
IN  
SRI LANKA  
(Part I)

## යටත් විජිත හා යටත් විජිත රාජ්‍යය

ලෝක ඉතිහාසය ගවේෂණය කරද්දී යටත් විජිත බිහි වූ ආකාර දෙකක් හඳුනාගත හැකි ය. එනම්,

1. කිසියම් රාජ්‍යයක ජනතාව නව දේශයක් සොයාගෙන එය ජනාවාස කර, මව් රාජ්‍යයේ සමාජ, දේශපාලන සහ ආර්ථික ක්‍රමවලට අනුරූප වූ සංස්ථා ගොඩ නගා ගෙන, මවු රාජ්‍යයේ ආධිපත්‍යයට යටත් ව එම නව දේශය පවත්වා ගැනීම.
2. පෙර ජනාවාස වූ ප්‍රදේශයක් බලගතු රාජ්‍යයක් විසින් ගිවිසුමකින් හෝ යුද බලයෙන් හෝ අඤාගෙන, තම ආධිපත්‍යය යටතේ පාලනය කිරීම. මෙම දෙවැනි ක්‍රමයෙන් යටත් විජිතයක් වන සමාජය විජිතකාරක රාජ්‍යයේ ආධිපත්‍යයට යටත් වේ.

ශ්‍රී ලංකාව යටත් විජිතයක් බවට පත් වූයේ ද මෙම දෙවැනි ක්‍රමයට ය.

## යටත් විජිත රාජ්‍යය

යටත් විජිතකාරක රාජ්‍ය හා යටත් විජිතය අතර පවතින සබඳතාව ය විග්‍රහ කිරීම සඳහා දේශපාලන හා සමාජ විද්‍යාඥයන් විසින් භාවිතයට ගන්නා සංකල්පයක් ලෙස යටත් විජිත රාජ්‍යය (Colonial State) හඳුන්වා දිය හැකි ය.

මෙහි දී යටත් විජිත රාජ්‍ය ය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ විජිතකාරක රාජ්‍යයේ නියෝජිතයා වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන යටත් විජිත සමාජය සහ එහි දේශපාලන, පරිපාලන හා යුද්ධ මය ව්‍යුහය යි. ආණ්ඩුව නියෝජනය කරන්නේ යටත් විජිත සමාජයේ මහජන අභිලාෂ නොව විජිතකාරක රාජ්‍යයේ අභිලාෂ යි. එය මවු රාජ්‍යයේ ආර්ථික, සමාජ, සංස්කෘතික හා දේශපාලන අවශ්‍යතාවලට අනුව මෙහෙයවීම එහි ප්‍රමුඛ කාර්ය භාරය වේ.

එය යටත් විජිතයේ සාමය හා පිළිවෙළ පවත්වාගෙන යාමට ප්‍රමුඛත්වය දෙයි. යටත් කරගත් ජනතාවගෙන් ඵල්ලු වන ඛලපෑම් මර්දනය, මතවාදී ආධිපත්‍යය, ඒ සමාජය කෙරෙහි පිහිටුවාලීමට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දේ.

යටත් විජිත රාජ්‍යයේ විශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ යටත් විජිතකාරක රාජ්‍යයේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් බලහත්කාරී ලෙස රඳා පැවතීම යි. එබැවින් යටත් විජිත රාජ්‍යයට ඇත්තේ අවම සුභාන භාවයකි. යට කී අරමුණු සඳහා යටත් විජිත රාජ්‍යයේ ආර්ථික, සමාජ, සංස්කෘතික හා දේශපාලන සංස්ථා වෙනස් කිරීමට හා පරිවර්තනය කිරීමට එය උත්සුක වෙයි.

ClassWork.LK

## යටත් විජිත පරිවර්තන සහ එහි ප්‍රතිඵල

ශ්‍රී ලංකාව 1505 සිට 1948 දක්වා බටහිර විජිතවාදී ග්‍රහණයට හසු විය. පළමු ව පෘතුගීසීන් දෙවනුව ලන්දේසීන් තුන්වනුව ඉංග්‍රීසීන් ලංකාව ග්‍රහණයට ගත්හ. මේ ජාතීන් අතරින් ලංකාව කෙරෙහි දෘඩ බලපෑමක් ඵල්ල කළේ ඉංග්‍රීසීන්ය. ඔවුන් 1796 සිට 1815 තෙක් ලංකාවේ මුහුදුබඩ පළාත් පාලනය කළහ, 1815 සිට මුළු ලංකාව ම තම පාලනයේ අණසකට නතු කරගත්හ. එතැන් පටන් බ්‍රිතාන්‍ය නැමති යටත් විජිත කාරකයන් (Colonizer) විසින් හඳුන්වා දෙන ලද ප්‍රතිපත්ති ලංකාව නැමති විජිතකරණය වූ සමාජය කෙරෙහි දිගුකාලීන බලපෑමක් කර තිබේ.

විජිතකාරක රාජ්‍ය යටත් විජිතවල විජිත රාජ්‍යයක් ගොඩ නගන්නේ හා යම් යම් සමාජ ආර්ථික, දේශපාලන හා පරිපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දුන්නේ

1. තම විජිතය පවත්වාගෙන යාමේ ආරක්ෂක හා පරිපාලන වියදම් අධික වීම සහ සෘජු ව විජිතය පාලනය කිරීම අපහසු වීම.

2. නමන්ට අබිමවු ඇති නව සමාජයේ ඇති ජීවන රටා හා අභිලාෂ විජිතකාරකයාගේ සංස්කෘතිය සමඟ නොපැහිම ඒවා එය වෙනස් කර ගැනීම.

3. නමන්ට යටත් වැසි සමාජ නම මවු රාජ්‍යයේ උපරිම යහපත සඳහා භාවිතයට ගැනීම, යන මූලික අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට ය.

පූර්ව යටත් විජිත ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන මූලාශ්‍රය වූ ඉඬුම් රජුට අයත් විය. රාජකාරී ක්‍රමය එහි ප්‍රධාන ලක්ෂණය විය. සාමාන්‍ය ජනතාව නම අත්‍යාසන්න ස්වාමියා මගින් ලබාගත් ඉඬුම් යම් සේවාවක් සැපයීමට යටත් ව වගා කළහ.

මේ ධුරාවලියේ පහළ තැනැත්තා ඉහළ තැනැත්තාට සේවය කිරීමේ ක්‍රමය නිසාත් නම කුටුම්භයේ අවශ්‍යතා සඳහාත් ඔවුහු ඉඬුම් වගා කළහ.

නිශ්චිත සේවාවක් සැපයීම යන කොන්දේසිය නිසා පෞද්ගලික ව්‍යවසායයේ වර්ධනය ඇනහිටි අතර නිෂ්පාදනය මූලික වශයෙන් යැපුම් මට්ටමේ පැවතීමට හේතු විය. ලාභ ඉපයීමේ ධනවාදී අභිප්‍රේරණයෙන් මඬනා ලද බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිතවාදීන්ට, පැවැති මේ ක්‍රමය බාධාවක් විය. ඔවුන් විසින් ආරම්භ කරන ලද වතු ආශ්‍රිත වාණිජ කෘෂි කර්මාන්තයට අවශ්‍ය ශ්‍රමය ලබා ගැනීමට ශ්‍රමිකයන් ගොවියන් ඉඬුමට බැඳ දමා තිබූ සමාජ ක්‍රමය (රාජකාරී ක්‍රමය) බාධා විය.

කාර්යක්ෂම ව බදු අය කර ගැනීම සහ විජිත කාරක රාජ්‍යයේ ආර්ථික අභිලාෂ ඉටුකර ගැනීම සඳහා ඉඩම් පිළිබඳ පෞද්ගලික අයිතිය හඳුන්වා දෙන ලදී. කෝල්බෲක්-කැමරන් කොමසාරිස්වරුන්ගේ ප්‍රධාන යෝජනාවලින් කැපී පෙනෙන එකක් වූයේ මෙය යි.

උදාහරණ :- මුඩු බිම් පහත.

රාජකාරී ක්‍රමය අහෝසි කර ඉඩම් පිළිබඳ තරගකාරී වෙළෙඳපොළක් හඳුන්වා දීම.

ඉංග්‍රීසින් විසින් ඇති කරන ලද කරන ලද තරගකාරී ඉඩම් වෙළෙඳපොළෙහි ආයෝජනය සිදු කෙරුණේ කෝපි, සිනිකෝනා, තේ, රබර් සහ පොල් යන වාණිජ හෝගයන් කෙරෙහි ය. මේවාට කාර්මික තාක්ෂණය යොදාගත් අතර අපේක්ෂා කළ පරිදි වතු වැවිලි කර්මාන්තයට මෙරට සාම්ප්‍රදායික ජනතාව එතරම් ආකර්ෂණය වූයේ නැත. ඔවුහු තම හුරු පුරුදු යැපුම් කෘෂිකර්මයේම නියුක්ත වූහ. විජිත රාජ්‍යය ද විද්‍යාත්මක පරිභෝජනය, යාන්ත්‍රීකරණය හා යටිතල පහසුකම් වර්ධනය මගින් වතු වැවිලි දිරිගැන්වී ය. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ ලංකාවේ ද්විත්ව ආර්ථිකයක් බිහි වීම යි. එකක් යැපුම් ආර්ථිකය යි. අනික වෙළෙඳ ආර්ථිකය යි.

වාණිජ කෘෂිකර්මාන්තය නිසා මෙරට ජන සමාජය සමඟ මනා ව අනුකූලනය නොවූ ඉන්දීය ද්‍රවිඩ ජන කොට්ඨාසයක් ද බිහි විය. මුල දී පහතරට සිංහලයන් ඒවාට අවශ්‍ය ශ්‍රමිකයන් ලෙස කටයුතු කළ ද, වර්ධනය වන ශ්‍රම ඉල්ලුම හමුවේ විදේශික ශ්‍රමිකයන් ගෙන්වා ගැනීමට සිදු වූ බව විද්වත්හු පෙන්වා දෙති.

ධනවාදයට පළමු ව නිරාවරණය වූ පහත රට සිංහලයෝ වතු ආශ්‍රිත කර්මාන්තවලට අවශ්‍ය සේවා සැපයීමෙන් ද, අරක්කු රේන්ද වැනි නව ආර්ථික අවකාශ ප්‍රයෝජනයට ගැනීමෙන්ද සැලකිය යුතු මූලික ප්‍රාග්ධනයක් උපයා ගත්හ. පසුව ඔවුහු දේශීය ව්‍යවසායක පන්තියක් බවට පත් වූහ. එහි ලා ප්‍රමුඛත්වය ගත්තෝ පහතරට සිංහල ජන සමාජයේ අධිපති නොවන කුලවලට අයත් වූවෝ ය. ඔවුහු මෙරට දේශීය ධනේශ්වර පන්තියේ සමාරම්භකයෝ වෙති.

මෙහි දී විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු කරුණ නම් මෙරට ධනවාදය දීර්ඝකාලීන ඓතිහාසික විකාශනයක ප්‍රතිඵලයක් නොවූ බව ය. එය යටත් විජිත රාජ්‍යය විසින් සිය ප්‍රතිපත්ති මඟින් ආරෝපණය කරන ලද එකකි. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ පුද්ගල ප්‍රාරම්භනය අගය කරන, සමාජ සචලතාව ප්‍රිය කරන ජන කොටසක් සහ ආවර්ණ කල්පිත ඇගයුම්වල ගැලී සිටින ජනකොටසක් යන දෙපිරිසක් එකට පිවිත් වන සමාජ ක්‍රමයක් බිහි වීම ය.

යුරෝපීය යටත් විජිතවාදීන්ගේ ප්‍රාදුර්භූතිය නිසා හර පද්ධති දෙකක් එකිනෙක මුණ ගැසිණි. යුරෝපීය සමාජය පෞද්ගලිකත්වය අගය කළ සමාජ සචලතාවට ගරු කළ සාරධර්ම සහිත එකකි. ඔවුනට හමු වූ ලාංකික සමාජය ආරෝපිත (Ascribed) සාරධර්ම මත පදනම් වූ සමාජ සචලතාව ඇතිරූ එකකි. එබැවින් මේ නුහුරු සමාජය වෙනස් කිරීමට අදාළ ඇතැම් පියවර ඔවුන් විසින් ගන්නා ලදී.

- අනිවාර්ය රාජකාරි සේවය අහෝසි කිරීම.
- විවෘත වෙළෙඳපොළක් හඳුන්වා දීම.
- වෙළෙඳ භාණ්ඩ සඳහා නිරු බදු අඩු කිරීම.
- ආණ්ඩුකාරයා සතුව පැවති අසීමිත බලතල පුද්ගල නිදහස සීමා කරන බැවින් ව්‍යවසායක සමාජයකට ගැලපෙන පරිදි ඔහුගේ බලතල සීමා කිරීම.
- ඉඩම් බදු ක්‍රමය ඒකාකෘතික කොට බදු එකතු කිරීමේ අයිතිය වෙන්දේසියේ විකිණීම නතර කිරීම.

- ද්‍රව්‍යවලින් බදු ගෙවීම වෙනුවට මුදලින් බදු ගෙවීම හඳුන්වා දීම.
- දහසයක් ව පැවති පළාත් සංඛ්‍යාව පහ දක්වා අඩු කිරීම.
- සෘජු බදු වෙනුවට වක්‍ර බදු ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම.
- රාජ්‍ය වෙළෙඳ ඒකාධිකාරය අහෝසි කිරීම.
- යුරෝපීය ජාතීන්ට ලංකාවේ පදිංචි වීමට නිකුත් කළ බාධා ඉවත් කිරීම.
- සිවිල් සේවය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම.
- ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය සඳහා ආණ්ඩුකාරයාට සහය වීමට ව්‍යවස්ථාදායක සභාවක් ඇති කිරීම
- විධායක කටයුතු සඳහා විධායක සභාවක් ඇති කිරීම.
- ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය ප්‍රචලිත කිරීම.
- අධිකරණ ක්‍රමය ක්‍රමානුකූල ලෙස සංවිධානය කිරීම.

ClassWork.LK